

Jún 2022

POLÁČEK & PARTNERS
advokátska kancelária / law firm

Monitoring stavebníctva a envirolegislatívy

Najdôležitejšie legislatívne zmeny a zaujímavé novinky

MONITORING / jún 2022

Práva patria bdelym, ktorí sa o ne aktívne zaujímajú. A legislatívne zmeny môžu mať pre vás a vaše podnikanie zásadný význam. V advokátskej kancelárii **POLÁČEK & PARTNERS** preto sledujeme všetky zmeny legislatívy za vás. **Pozrite si najdôležitejšie právne novinky za mesiac jún 2022.**

Upozorňujeme na **novelu Zákona o odpadoch**, ktorá nadobudla účinnosť dňa 30.6.2022.

Z aktuálnych legislatívnych procesov vám dávame do pozornosti **návrh novely Katastrálneho zákona a Zákona o posudzovaní vplyvov**.

O ďalších zaujímavostiach za mesiac jún 2022 sa bližšie dočítate v tomto monitoringu.

Prajeme príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

STAVEBNÍCTVO	
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)	nie
Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v časti § 631 – § 656 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v časti § 536 - § 565 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)	nie
Zákon č. 555 / 2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie
Zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách	nie
Zákon č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	nie
Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní	
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)	nie
Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania	nie
Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania	nie
Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	nie
Vyhláška SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	nie
Vyhláška SR č. 453/2002 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	nie
Vyhláška SR č. 436/2000 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	nie
Vyhláška č. 17/1982 Zb. o technických požiadavkách na výstavbu skupinových rodinných domčekov v osobnom vlastníctve	nie
Vyhláška č. 162/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systému posudzovania parametrov	nie
Vyhláška č. 364/2012 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie
Vyhláška č. 461/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov	nie

Vyhláška č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia	nie
Vyhláška č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti	nie
Vyhláška č. 107/2019 Z. z. o podrobnostiach o výške príspevkov a o náležitostiach žiadosti o poskytnutie príspevkov poskytovaných v súvislosti s energetickou hospodárnosťou rodinných domov	nie
Vyhláška č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu	nie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	áno
Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 197/2010 Z. z. o ovzduší	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

:: **Novela Zákona o odpadoch**

V monitoringu za mesiac **február** a **apríl** 2022 sme Vás informovali o navrhovanej novele zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o odpadoch).

Predmetná novela č. 230/2022 Z. z. bola dňa v 29.6.2022 zverejnená v Zbierke zákonov SR.

Ide o ďalšiu z reforiem, ktorá je nevyhnutnou súčasťou Plánu obnovy a odolnosti SR. Právna úprava zavádza selektívnu demoláciu stavieb, ktorá výrazne znižuje náklady súvisiace s odstránením stavebného odpadu. Skládkovanie bude najdrahším spôsobom nakladania s odpadom.

Reforma stavebného odpadu sa týka priemyselných odpadov a veľkých stavieb, veľkých developerských firiem, rekonštrukcie ciest, či chodníkov. Nová právna úprava zavádza v tomto smere selektívnu demoláciu, ktorá podporuje triedenie pri zdroji, šetrí peniaze a podporuje obehové hospodárstvo.

V zmysle novej právnej úpravy sa bude vyžadovať, aby sa recyklovalo najmenej 70 % stavebného a demolačného odpadu, ktorý nie je nebezpečný.

Reforma nezasahuje do drobného stavebného odpadu, ktorý patrí pod komunálny odpad a na zberný dvor. Pre zberné dvory nenastáva zmena v spôsobe využívania drobného stavebného odpadu. Bežného človeka, ktorý žije v rodinnom alebo bytovom dome a rekonštruje si kuchyňu, kúpeľňu, alebo inú miestnosť v dome, sa novela Zákona o odpadoch nedotkne.

Ďalšou povinnosťou, ktorá vyplýva z návrhu novely Zákona o odpadoch, je zriadenie miesta na triedenie stavebného odpadu a následná povinná systematická kontrola.

Spoločnosti, ktoré vykonávajú selektívnu demoláciu, musia zabezpečiť špeciálne kontajnery na jednotlivé typy odpadov priamo na stavbe, následne aj odvoz vytriedených zložiek odpadu zo stavby.

Tieto materiály sa môžu opätovne využiť na ďalšie spracovanie. Taktiež sa zavádza povinnosť ohlásiť začiatok a ukončenie demolačných prác. Týmito opatreniami sa umožní rozvoj trhu spracovateľov odpadu, ale aj výrobkov, vyrábaných z pôvodne odpadových materiálov.

Novela je účinná od 30.6.2022 a jej aktuálne znenie nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie Zákona o odpadoch nájdete [TU](#).

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: **Vyhodnocuje sa MPK k novele Katastrálneho zákona**

Dňa 14.06.2022 začalo prebiehať vyhodnocovanie medzirezortného pripomienkového konania (MPK) k návrhu novely zákona 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (Katastrálny zákon).

Cieľom návrhu zákona je reflektovať niektoré otázky aplikačnej praxe a upraviť vzťahy v súlade s identifikovanými potrebami adresátov právnej úpravy.

Návrh novely zavádza evidovanie ruín ako kultúrnych pamiatok.

Podrobnejšie sa upravuje právne postavenie a kompetencie katastrálnej inšpekcie, precizuje a dopĺňa právnu úpravu katastrálnych konaní.

Návrhom zákona sa **zjednodušuje návrh na začatie katastrálneho konania** v listinnej podobe. Podrobnejšie sa upravuje konanie o zázname, pričom sa zavádza možnosť vykonania záznamu v časti ako aj možnosť požiadať o vykonanie záznamu urýchlene.

Skracuje sa lehota na vykonanie záznamu na základe rozhodnutia súdu o zriadení zabezpečovacieho opatrenia. Rovnako sa precizuje právna úprava konania o poznámke. Bližšie sa upravuje prešetrovanie údajov katastra a zároveň sa ustanovuje lehota na toto prešetrenie. Pri konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte sa pri väčšom počte účastníkov tohto konania ustanovuje doručovanie verejnou vyhláškou.

V súvislosti s prístupom k údajom katastra prostredníctvom katastrálnych portálov sa zavádza povinná bezplatná registrácia za účelom plnenia povinností vyplývajúcich z právnych predpisov upravujúcich nakladanie s osobnými údajmi a za účelom zabezpečenia ochrany osobných údajov

osôb evidovaných v katastri, ako aj za účelom zabránenia zneužívania údajov katastra. Údaje z tejto registrácie budú môcť byť použité aj pre potreby orgánov činných v trestnom konaní.

Návrh novely taktiež ustanovuje novú skutkovú podstatu priestupku ako aj porušenia poriadku na úseku katastra nehnuteľností, a to neoprávnené spracúvanie údajov katastra nehnuteľností.

V súvislosti s nadobúdaním nehnuteľností cudzími štátmi sa zavádza povinnosť skúmať v konaní o návrhu na vklad udelenie predchádzajúceho súhlasu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky na nadobudnutie nehnuteľnosti cudzím štátom.

Význam zmenou prechádzajú aj **správne poplatky týkajúce sa katastrálneho konania**.

Z dôvodu, že sa správne poplatky na úseku katastra nehnuteľností neupravovali minimálne od roku 2005, návrh novely upravuje výšku týchto správnych poplatkov a to o mieru inflácie od roku 2005. Zároveň sa zavádzajú niektoré nové správne poplatky na úseku katastra nehnuteľností.

Na základe návrhu novely katastrálneho zákona by sa mali správne poplatky v súvislosti s úkonmi na katastri zmeniť nasledovne:

- návrh na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností podaný v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej podateľne ústredného portálu verejnej správy - 92 EUR,
- návrh na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností podaný prostredníctvom elektronickeho formulára elektronickej služby katastra nehnuteľností - 46 EUR,
- návrh na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, ak účastník konania pri doručení návrhu na vklad do katastra nehnuteľností žiada rozhodnúť o vklade urýchlene do 15 dní a návrh bol podaný v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej podateľne ústredného portálu verejnej správy - 292 EUR,
- návrh na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností podaný elektronicke prostredníctvom elektronickeho formulára elektronickej služby katastra nehnuteľností a účastník konania pri doručení návrhu na vklad do katastra nehnuteľností žiada rozhodnúť o vklade urýchlene do 15 dní – 146 EUR,
- urýchlené vykonanie záznamu - 200 EUR,
- prešetrovanie údajov katastra - 50 EUR.

Znenie návrhu novely a konsolidované znenie zákona si môžete pozrieť **TU** a **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu č. LP/2022/261 môžete sledovať **TU**.

:: Schválená novela Geologického zákona nariaďuje zverejňovanie vybraných záverečných správ

V monitoringu za mesiac **marec 2022** sme vás informovali o pripravovanej novele zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (Geologický zákon), ktorá je evidovaná pod číslom parlamentnej tlače 978.

Predmetná novela bola dňa 29.6.2022 schválená v III. čítaní a postupuje do redakcie.

Účelom novely je zabrániť utajovaniu záverečných správ financovaných z verejných zdrojov, ale tiež záverečných správ z geologického prieskumu životného prostredia a záverečných správ zo sanácie envirozáťaží.

Návrh novely Geologického zákona nedovoľuje súkromným spoločnostiam zatajovať výsledky prieskumu, ktoré potvrdzujú kontamináciu pôdy a vôd.

Doterajšia úprava umožňovala informácie z „utajených“ záverečných správ poskytovať iba ústredným orgánom štátnej správy, ak ich nevyhnutne potrebovali na plnenie úloh vo verejnom záujme.

Návrh novely zavádza taktiež povinnosť oboznámiť objednávateľa záverečnej správy z geologického prieskumu alebo zo sanácie environmentálnej záťaže so závažným rizikom pre ľudské zdravie a životné prostredie, zisteným a overeným v ich katastrálnom území.

Novela je účinná odo dňa vyhlásenia v Zbierke zákonov, okrem čl. I až IV, ktoré nadobúdajú účinnosť dňa 1. augusta 2022.

Znenie novely zákona nájdete **TU**.

Aktuálne znenie Geologického zákona nájdete **TU**.

:: Návrh novely Zákona o posudzovaní vplyvov má za cieľ predchádzať účelovým obštrukciám konania

Dňa 16.6.2022 bol poslancami Národnej rady v I. čítaní schválený návrh novely zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o posudzovaní vplyvov), ktorá je evidovaná pod číslom parlamentnej tlače 1060.

Cieľom predloženého zákona je zabrániť obštrukciám šikanózneho charakteru zo strany jednotlivcov spomedzi tzv. verejnosti.

Návrh novely zachováva právo verejnosti vyjadrovať sa k správe vecí verejných, ale zároveň vytvára predpoklady, aby toto právo bolo v rovnováhe s právom vlastníkov nehnuteľností na získanie jednotlivých rozhodnutí v reálnom čase.

V doterajšej aplikačnej praxi bolo možné sa niekedy stretnúť s výhradami zo strany správnych orgánov alebo navrhovateľov projektov, že niektorí predstavitelia tzv. verejnosti údajne vykonávajú svoje zákonné práva šikanóznym spôsobom, a to ako v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, tak aj v následnom správnom konaní o povolení navrhovanej činnosti.

Tieto svoje práva vykonávajú častokrát výlučne s cieľom oddiaľovania právoplatnosti rozhodnutia o povolení činnosti, prípadne s cieľom sofistického vyvíjania nátlaku na navrhovateľov projektu, pričom im v skutočnosti nejde o ochranu životného prostredia ani o zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Úplne zjavné je to v prípadoch, keď po uzatvorení (vynútenej) dohody s navrhovateľom projektu zrazu zainteresovaná verejnosť stiahne svoje podnety a návrhy, prípadne súdne žaloby, pričom následne uzatvorená dohoda z hľadiska svojho materiálneho smerovania nesleduje verejný záujem v oblasti životného prostredia, ale výlučne uspokojenie nejakých finančných, či materiálnych potrieb takýchto predstaviteľov zainteresovanej verejnosti, či ich sponzorov a podporovateľov.

Aktuálne znenie návrhu novely Zákona o posudzovaní vplyvov nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu môžete sledovať **TU**.

:: **Schválenú novelu Zákona o verejnom obstarávaní prezidentka vrátila parlamentu na opätovné prerokovanie**

V monitoringu za mesiac **február 2022** sme vás informovali o pripravovanej novele zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní (Zákon o verejnom obstarávaní), ktorá je evidovaná pod číslom parlamentnej tlače 904.

Cieľom novely bolo umožniť Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) ukladať pokuty v závislosti od miery zavinenia a závažnosti protiprávneho konania. Predkladateľ navyiac navrhoval v časti správnych deliktov zmenu vo formulácii ukladania pokút z „uložiť“ na „môže uložiť“.

Návrh novely zároveň vymedzoval obdobie (od 1.1.2016 do 31.12.2021) za ktoré malo dôjsť k odpusteniu pohľadávok voči samosprávam za správne delikty súvisiace s obstarávaním výstavby alebo nadobudnutím nájomných bytov, bytových jednotiek a súvisiacej technickej vybavenosti, ktoré voči nim štát eviduje z titulu právoplatného rozhodnutia o uložení pokuty v zmysle Zákona o verejnom obstarávaní.

Predmetná novela Zákona o verejnom obstarávaní bola schválená dňa 22.6.2022 v III. čítaní a doručená na podpis prezidentke Slovenskej republiky.

Prezidentka novelu dňa 11.7.2022 vrátila parlamentu na opätovné prerokovanie. Novele vyčítala najmä to, že v rozpore s právom EÚ umožňuje, aby ÚVO ani za najzávažnejšie porušenia zákona neuložilo žiadnu pokutu, ako aj to, že amnestuje právoplatne konštatované porušenie zákona v takej dôležitej oblasti, akou je oblasť verejného obstarávania, a to navyiac pri jednom konkrétnom druhu porušenia pravidiel. Podľa prezidentky takýto postup ohrozuje účel správneho trestania a môže pôsobiť aj smerom do budúcnosti ako nežiadúci precedens. Prezidentka vrátenie novely odôvodnila ďalej aj tým, že je novela retroaktívna, nakoľko podľa jej čl. III má nová právna úprava nadobudnúť účinnosť 15. júna 2022, teda ešte pred jej schválením v národnej rade.

Schválené znenie novely Zákona o verejnom obstarávaní a jej detaily nájdete **TU** a **TU**. Oficiálne stanovisko prezidentky k novele nájdete **na tomto odkaze**.

:: **Júnové novinky Plánu obnovy**

V rámci Plánu obnovy dochádza k zverejňovaniu pravidelných noviniek a najdôležitejších aktualít za daný mesiac.

V júnových novinkách sa dozviete informácie týkajúce sa napr. schválenej novele Zákona o odpadoch a o výzve na obnovu historických a pamiatkovo chránených budov.

V novinkách môžete súčasne nájsť aj rôzne odkazy na zaujímavé články a rozhovory.

Júnové novinky nájdete **TU**.

:: ÚVO vydal metodické usmernenie k uplatňovaniu ustanovení o konečných užívateľoch výhod

Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) prináša ďalšie zo série vzdelávacích materiálov.

V súvislosti s novelizovaným znením ustanovenia § 11 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní pripravil všeobecné metodické usmernenie č. 7-2022 k uplatňovaniu ust. § 11 vo vzťahu k verejným funkcionárom.

Jeho cieľom je poskytnúť verejným obstarávateľom a obstarávateľom návod na postup, ktorý odráža požiadavky zákona, zohľadňuje možnosti ponúkané verejne dostupnými zdrojmi a vyvažuje administratívnu záťaž.

Všeobecné metodické usmernenie k uplatňovaniu § 11 vo vzťahu k verejným funkcionárom nájdete **TU**.

Monitoring legislatívy stavebníctva a životného prostredia pre vás pripravili:

Matúš Gladiš

Šimon Hudák

**Chcem vedieť
viac**

**Navštívte našu
stránku**

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu stavebníckej legislatívy a legislatívy životného prostredia nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586 / 2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. nezodpovedá za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu legislatívy stavebníctva a životného prostredia. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.